

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarivs Pavli Bernriedensis, Antiqvi Scriptoris, De
Vita Gregorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

De Etymo Nominis Hildebrandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](#)

pho conferenda, egregiam planè & fructuosam
Catholica rei operam cepit R. P. Georgius
Sturnus Societatis nostræ, in Collegio Viennensi
Philosophia Professor, cui pinde, ut & clariss.
Tengnagelio, Paulus Bernriedensis salutem
vitamque suam; & omnes veri amatores, &
Schismaticorum atque Hæreticorum osores,
grates gratias debent. Utinam alterum exem-
plar nancisci licuisset. Ego certè ut nāciscerer,
nullis laboribus pepercī. Sed frustra fui; hac-
tus quidem; sed non despero. Erit, qui à nobis
inchoata perficiat, etiam Gerocho in lucem ex-
tracto. Fiat, fiat: neque enim aliud occurrit,
quo desiderium meum explicem.

DE ETYMO NOMINIS HILDEBRANDI.

Dlaceat audire, quid originationum
investigatores de Etymo huius voca-
buli Hildebrandus tradiderint, cùm
enim sacerdatis hoc nomen semper in ore circum-
ferant, & Gregorium VII. Papam vix un-
quam Gregorium; sed ferè semper Hildebrā-
dum

B 3

dum appellant; despicere oportet, num sit eiusmodi nomen, quod Gregorio probri loco oggeri iure queat, & num satis caussæ habeant, cur Hildebrandum, in Hellebrandum, veteres Schismaticos imitati, transforment.

*Quae sit notatio
nominis Hil-
debrandus.*

Anonymus de propriis nominibus Germanorum, quem quidam Lutherum existimant. Ex stat tomo primo operis historici editi Basileæ, Anno M. D. LXXIV. Et separatim quoque Ursellis Anno M. D. LIX. expreſſe sub Lutheri nomine libellus iste euulgatus est. Est Brynn seu Brenn (ut antiqua carmina Heldenbuch. * heroum indicant) galea, præfertim criſtata seu cornuta: ergo Brennus est Galeatius, & Brennburg vel ducis Brenni castellum vel Brennorum, ceu præſidium Galeatorum & armatorum ad tutandam regionem. Et scarabeus iste maiusculus, qui galeatus rubris cornibus & alis testaceis armatus, Husbrenner dicitur in nostra regione. Hiltbrand pro Heltbrenn, id est gigas & heros Brennorum, ceu caput & dux eorum, hodie Hauptmann über den reiſigen Zeug/

Zeug/ Helt enim heroëm, velut Achillem
vel Hectorem significat. Luitprand Rex
Longobardiæ pro Lutbrenn, id est homi-
num galeatus, qui homines armis tutatur,
diximus enim Luit, Lyt, seu Suevicè Leu-
te, significare homines numero plurali. Li-
cet verò in hac etymologia nimis violenta vi-
deatur mutatio Brand in Brenn; inde tamen
elucet Hildebrandū Lutheru non esse Helle-
brandum, hoc est, inferni titiōnem, ut Lu-
therani & Caluiniani nunc calumniantur,
sed Brennorum, hoc est, galeatorum Ducem,
caput, præsidium, & tutamen. Et verò talis
Hildebrandus fuit Gregorius VII. Heroëm
enim, Ducem & antesignanum se præbuit illi
exercitui; ad quem hæc Apostoli Ephes.6. ex-
hortatio exstat. State ergo succincti lumbos
vestros in veritate, & induit loricam iusti-
tiæ, &c. & galeam salutis assumite, &c.
Quanta enim bella Heros iste, & ut Germa-
ni appellant, Helde, (à quo Lutherus Hilt-
brandi nomen deducit) suscepit, & feliciter
tam contra aspectabiles, quam in aspectabiles
hostes

hostes confecerit; abundè docent cum alijs, tum
Paulus noster; ita ut non nisi nutu diuino Hil-
tebrandi nomen ei primitus obtigerit, pro cu-
ius tam honesta Etymologia, est quòd Lutherò,
alioqui immerentiissimo, gratias agamus: si ta-
men Lutherus est Auctor libelli, de quo antea.

*Alia origina-
tio sociis Hilde-
brandus.*

A prädicta originatione non multum abit
alia Goldasti Caluiniani, qui in Notis ad Pa-
ræneses Tyrolis Scotorum Regis putat eos, qui
nominantur Celtæ, veteribus fuisse Cheld,
~~aut~~ aspiratione duplicata Hheld, qui nobis
nunc Held. Sic Hildebrandum dictum, qua-
si, Chelte Bren, hoc est, Celtam Brennum: Et
ab eadem origine descendere itidem ista: Hil-
tebolt, Hiltiman, Hiltiuuin. Et mulierum
nomina Hiltigart, Hiltrut, Hiltegunt, Adil-
hilt, Reginhilt. Ubi iterum vides, in Hilde-
brandi vocabulo nihil esse infernale seu Tar-
tareum, ut hæretici criminantur; sed omnia
Heroica, ab Celta seu Heroë & galea.

Auentinus in Nomenclatura proprietū
nominum. Helt, heros. Hyld, Huld, amor
est. Hyldeprand, amoris titio. Idem habet,
Luit-

Luitprand, populi titio & amor. Sed prand
sive brand in istiusmodi compositis pro titio-
ne accipi; multis parum fit verisimile: licet
ita etiam sentiat Paulus noster in ipso Historiae
sue vestibulo. Ut cunqz tamē sit, neqz Auenti-
no in mentem venit, Etymon Hildebrandi ex
Orco petere; sed ab Heroë vel amore sumpsit:
cuiusmodi multa propria nomina Germani
habent; ut Huldreich, Huldenreich, Amor
Regni, sive, amoris diues & plenus. Vulgo,
Ulricus. Priscis, Hyldericus. Celtis, Chylde-
ricus. Hyldeprecht, amari dignus. Hylde-
bertus. Celtis, Chyldebertus. Hyldegart, a-
moris hortus. Huius generis plurima inue-
nies vocabula tam virorum, quam mulierum
in Catalogo Nominum priorum, quibus
Alemanni quondam appellati fuerunt. Tom.
2. Script. Alemannicorum.

Fuit quoque maioribus nostris Brand gla-
dius. Quo sensu voce illa Poëta Itali etiam nū
vtuntur. Quid si situr Hiltibrand seu Hil-
debrand, sit Herois, vel amoris gladius?
Nam ridiculus mihi ille videtur, qui in libel-
lo, quem inscripsit, etyma variorum nomi-

C. num,

num, &c. nobis hanc originationem procudit. Hillebrant, Hillebrandus, Hillam ardens, amans, procans: Saltem dixisset. Hilt, seu Hiltam amans; nam hac duo sunt mulierum nomina, ut ex proximè citato Catalogo constat. Hactenus nomine Hildebrandi.

Gregorium Græcis idem esse, quod Latinis Vigilium; & Vigilantium, (iam tamen probosum & inauspicatum nomen, ob Vigilantium Hæreticum) notius est, quam ut multis demonstrandum sit. Veteribus Alamannis erat Gregorius Vuachar, Vuachere, Vuachiri. Vuacho. Vuahcho. Porro Gregorium, VII. Gregorij nomen non frustra tulisse, norunt cum gaudio Catholici: Schismatici & hæretici non sine gemitu.

PAV-